

A Mistake in a *Pasuk* with HaShem's Name

The practice of some *ba'alei kri'ah* is that when they make a mistake in reading a *pasuk* in which HaShem's Name is mentioned, they repeat the whole *pasuk*. Is this necessary, and how should the correction be made?

4. שו"ת צ"ץ אליעזר חלק יב סימן מ

(ג)... כתוב בזה הלשון: עיין בספר חסד לאלפים סי' רט"ז אות יו"ד שכתב: אף על גב דקיימא לן דאסור לקרות חצי פסוק, משום דכל פסוק דלא פסקיה משה לא פסקינן ליה, עם כל זה, שליח ציבור שטעה בקריאת התורה באמצע פסוק שמוזכר בו שם ד' יכול לחזור להתחיל הפסוק, ואין פקפוק במה שקרא חצי פסוק למפרע, כיון שמה שחוזר אינו אלא מפני חומר מזכרת שם ד' לבטלה (חיי אדם כלל ה' סי' ב'); דבר גדול דיבר החכם בזה, כי נמצא רבים נכשלים כשטועים לאחר קריאת שם ד' לבטלה ... עד כאן לשונו.

הנה כוונת הדברים המה פשוטים שהמדובר היכא שקרא חצי פסוק וטעה עם או בסמוך להזכרת השם באופן שצריך לחזור ולקרוא את השם, ומשום כבוד השם מזיקים לו לחזור ולקרוא מראשית הפסוק עוד לפני שמסיים הפסוק, ועל ידי כן יוצא שלמפרע, רוצה לומר, בראשונה קרא רק חצי פסוק, בכל זאת לא איכפת לן בזה משום כל פסוקא דלא פסקיה משה אנן לא פסקינן, בהיות שמה שחוזר, שעל ידי כן יוצא בכזאת למפרע, אינו אלא משום חומר הזכרת שם ד' לבטלה.

... אבל באמת במקור אשר משם לוקחו לא כך כתוב, דכפי שמציינים לוקחו הדברים מהחיי אדם כלל ה' סי' ב', ושם כתוב בזה הלשון: נראה לי דמותר לומר חצי פסוק אף על פי שמזכיר את השם, ולכן אם קרא וטעה בנגינה וטעמים מותר לקרותו עוד הפעם אף על פי שאינו חוזר כל הפסוק, כיון שהוא להשלים הפסוק – עד כאן לשונו. ולפי זה הא הכוונה הפוכה מהנזכר לעיל, והיינו, שהמכוון שבראשונה כבר הספיק לקרוא ולסיים כל הפסוק, ורוצים להחזירו בגלל טעות בנגינה וטעמים מהמקום שטעה והוא בחצי הפסוק, ופוסק החיי אדם דמותר להחזירו לקרוא מאותו מקום ואין מזיקים אותו לחזור בגלל כן לתחילת הפסוק, ואף על פי שיוצא שבשניה הוא רק חצי פסוק. דהיינו החצי פסוק השני וגם חוזר להזכיר בו את השם, בכל זאת לא איכפת לן, כיון שהוא להשלים הפסוק כפי שצריכים לקרואו בנגינה וטעמים...

למעשה נוהגים דכשיש שם השם, מסיים לקרוא הפסוק כולו, וחוזר לאחר מיכן לקרותו כולו שנית, אכן אם לאחר מיכן יש בהמשכו עוד שם השם, נראה דאזי יש לנהוג ככתוב בחסד לאלפים, דהיינו להשאיר החצי פסוק שקרא ולחזור לראש לקרוא כל הפסוק מחדש כתיקונו.

1. שולחן ערוך אורח חיים סי' קמב סעי' א

קרא וטעה, אפילו בדקדוק אות אחת, מחזירין אותו. הנה: וכן דין החזון הקורא; ודוקא בשינוי שמשנתנה על ידי זה הענין, אבל אם טעה בנגינת הטעם או בניקוד, אין מחזירין אותו, אבל גוערין בו

2. גמרא, מגילה דף כב עמ' א

... דתנן: ביום הראשון "בראשית", "ויהי רקיע", ותני עלה: "בראשית" – בשנים, "ויהי רקיע" – באחד. והוינן בה: בשלמא "ויהי רקיע", באחד – דתלתא פסוקי הוו, אלא "בראשית" בשנים? חמשה פסוקי הוו, ותניא: הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים! ואיתמר עלה: רב אמר: דילג, ושמואל אמר: פוסק. רב אמר דולג, מאי טעמא לא אמר פוסק? קסבר: כל פסוקא דלא פסקיה משה אנן לא פסקינן ליה.

רש"י שם

דולג – השני חוזר ומתחיל פסוק שגמר בו שלפניו.
פוסק – הראשון קורא חצי הפסוק השלישי, ופוסק.

3. חיי אדם חלק א כלל ה' סי' ב

נראה לי דמותר לומר חצי פסוק אף על פי שמזכיר את השם. ולכן אם קרא וטעה בנגינה וטעמים, מותר לקרותו עוד הפעם אף על פי שאינו חוזר כל הפסוק, כיון שהוא להשלים הפסוק. אבל לומר חצי פסוק בדרך קריאת פסוק, אפילו בלא הזכרת השם, אסור, דכל פסוקא דלא פסקיה משה בתורה, אנן לא פסקינן. והוא הדין בנביאים וכתובים: